

စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန
စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
ဝါနသုတေသနပြုချုပ်ကွပ်ကဲရေးဌာနခွဲ
နေပြည်တော်

ဂုဏ်လျှော်သီးနှံနှင့်ဖျက်ပိုးများ

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာလ

ဂုန်လျှော်သီးနှံနှင့်ဖျက်ပိုးများ

ဂုန်လျှော်သည်ဝါသီးနှံကဲ့သို့အရေးကြီးသောသဘာဝချည်မျှင်ဖြစ်ပါသည်။ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုကို မဖြစ်စေနိုင်သည့်အတွက်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်စိုက်ပျိုးသင့်သည့်သီးနှံဖြစ်ပါသည်။Non wood paper များထုတ်လုပ်နိုင်၍ သစ်တောပြုန်းတီးမှုကိုကာကွယ်ရာရောက်ပါသည်။ ထုပ်ပိုးပစ္စည်း အပါအဝင် ကော်ဇော၊ လိုက်ကာ၊ ဦးထုပ်၊ ဖိနပ်၊ ခန်းဆီးများနှင့်လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း၊ ပလပ်စတစ်အမျိုးမျိုးနှင့်ပေါင်းစပ်၍ ပေါ့ပါးခိုင်ခန့်သော ကားအတွင်းပိုင်းနှင့် တံခါးအတွင်းပိုင်း ပစ္စည်းများ၊ နံရံများနှင့်မျက်နှာကျက်အစိတ်အပိုင်းများကိုလည်း ထုတ်လုပ်နိုင်ပါသည်။ဂုန်လျှော်ကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဧရာဝတီတိုင်းနှင့်ပဲခူးတိုင်းတို့တွင် အများဆုံးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်လျှက်ရှိရာ ဝယ်ယူဈေးနှုန်းနည်းပါးခြင်း၊ လုပ်သားအင်အားရှားပါးခြင်းတို့ကြောင့် ယခုအခါ စိုက်ဧကများ လျော့ကျလျှက်ရှိပါသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းနှင့်ပဲခူးတိုင်းတို့တွင် မိုးကြိုရာသီ၌အခြားသီးနှံ စိုက်ပျိုး၍ မရသော်လည်း ဂုန်လျှော်သီးနှံစိုက်ပျိုး ဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်နိုင်သည့် ဧရိယာများစွာရှိပါသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင်ဂုန် လျှော်စိုက်ပျိုးတင်ပို့သည့်နိုင်ငံအနည်းငယ်သာရှိပြီး ဝယ်ယူလိုသည့်နိုင်ငံများစွာရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ပွင့်လင်းလာသော ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နှင့်အညီ ဥရောပနှင့်အာရှနိုင်ငံများ၏ ကမ်းလှမ်းလာမှုကြောင့် ဂုန်လျှော်စိုက်ပျိုးရေး ပြန်လည်ဖွံ့ဖြိုးလာစေရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရန် တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။ ဂုန်လျှော်ပင်ကိုဖျက်ဆီးသော ပိုးမွှားမျိုးစိတ်ပေါင်း(၄၀)ခန့်ရှိပြီး အထွက်၏ ၁၂%ခန့် ဆုံးရှုံးစေနိုင်ကြောင်းသိရပါသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင် ဆုံးရှုံးမှု၏သုံးပုံနှစ်ပုံခန့်မှာ ဖျက်ပိုးမျိုးစိတ် (၅)မျိုးကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း မှတ်တမ်းများအရသိရှိရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဂုန်လျှော်ပင်၌ အဓိကဖျက်ဆီးလေ့ရှိသော ဖျက်ပိုး(၃)မျိုး၏ ဖျက်ဆီးမှုအလေ့အထ၊ ရုပ်သွင်လက္ခဏာ ကာကွယ် နှိမ်နင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်းတို့ကိုတောင်သူဦးကြီးများသိရှိနိုင်စေရန်ဖော်ပြလိုက်ရပေသည်။

ဂုန်လျှော်ချည်ဖြင့်ရက်လုပ်ထားသောလက်မှုပစ္စည်းများဝး

ဂုန်လျှော်ပင်စည်ထိုးကျိုင်း (နှာတံရှည်ကျိုင်း)

JUTE APION(Jute stem weevil)

Apion Corchori March.

Coleoptera; Apionidae

အရေးပါပုံနှင့် ဖျက်ဆီးပုံ

ဤပင်စည်ထိုးကျိုင်းကောင်သည် ဂုန်လျှော်တွင် အဓိကကျရောက်သောပိုးဖြစ်သည်။ ဂုန်လျှော်ပင် ကလေးများ ပေါက်စမှရိတ်သိမ်းချိန်အထိ ကျရောက် ဖျက်ဆီးတတ်သောပိုးဖြစ်သည်။ ဤပိုးကောင်သည် သေးငယ်ပြီး၊ ဖျက်ဆီးမှုမှာမထင်ရှားသဖြင့် တခါတရံ သတိမထားမိကြချေ။ ပိုးလောက်ကောင်(ဝါ)

ပိုးတုံးလုံး ဘဝတွင်ထိခိုက်ဖျက် ဆီးပါက စေးကပ်ခွဲကျိသော အရည်သည်ဒဏ်ရာမှ စိမ့်ထွက်လာပြီး ပိုးလောင်းကြီး များ၏အညစ်အကြေးများနှင့် ပူးပေါင်းစေးကပ် စေပြီး ခြောက်သွေ့မာကျောသွားလေသည်။ ထို့ကြောင့်ရေစိမ့် သောအခါ ထိုအခေါက်နေရာသည်မနူးတော့ပါ။ နောက်ဆုံးတွင်လျှော်မျှင်မှာ အဖုဖြစ်လာလျှင် အရည် အသွေးကိုများစွာညှစ်ယှက်ပြီး ချည်လွန်းခြင်း ရစ်လုံး ရစ်ခြင်းနှင့်ယက်လုပ်ရာတွင် ဂုန်လျှော်ချည်များ ခိုင်ခန့် မှုမရှိဘဲပြတ်တောက်တတ်ပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် လျှော်အရည်အသွေး ညှစ်ယှက်စေပါသည်။ ဂုန်လျှော်ပင်စိုက်ပျိုးကြီးထွားချိန်တွင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ၏ အထက်ပိုင်းရှိ ခေါင်ညွန့်ပိုင်း တွင်ညှိုးနွမ်းမှုလက္ခဏာများတွေ့ရှိရပါသည်။အပင်ပေါက်စအချိန်တွင်စေ့ရွက်များ၏အောက်ဖက်တွင်တိုက်ခိုက်သဖြင့်ချက်ခြင်းသေကြေကြ သည်။ အပင်ကြီးများတွင်ခံနိုင်ရည် ရှိသော်လည်း ဆက်ခါ ဆက်ခါ တိုက်ခိုက်ပါကအပင်ကြီးထွားမှုရပ်တန့် သွား စေနိုင်သည်။ လေပြင်းဒဏ်ကိုခံနိုင်ရည် မရှိ တော့ဘဲ အပင်ကျိုးစေ သကဲ့သို့ ဒဏ်ရာနေ ရာမှ ရောဂါပိုးလည်း ဝင်ရောက်လာနိုင်သည်။

ဘဝစက်ဝန်း၊ရုပ်သွင်လက္ခဏာနှင့်အလေ့အထ

အကောင်ကြီးသည် သေးငယ်ပြီးအနက်ဖျော့ရောင်ရှိ၍ ပျမ်းမျှအားဖြင့်အလျား ၁.၇ မီလီမီတာ ရှိသည်။ ပိုးကောင်ကြီးများတွင် နှာတံပါသည်။ အကောင်ကြီး ဘဝရောက်လျှင်ရောက်ခြင်း လိင်အင်္ဂါ ပြည့်စုံကြသည်။ အမသည် Rostrum ဖြင့်ပင်စည်၏ထိပ် ခေါင်ညွန့်မှ အလှမ်းမဝေးသောနေရာ ရွက်ညှာအရင်းအနားတွင်အပေါက်တိုးဖောက်ပြီး တစ်လုံးချင်း ဥချသည်။ တခါတရံအရွက်ရိုးတံနှင့် သီးတောင့်များ အတွင်း တွင်လည်းဥအုတ်တတ်သည်။ တနေ့အတွင်း အများဆုံးဥ ၁၃ လုံးခန့် အုတ်တတ်သည်။

ဥအုချိန်သက်တမ်း (၁၂၄) ရက်အတွင်း စုတ်ပိုးမ၊ နှာတံရှည် ကျိုင်းတကောင်သည်ဥပေါင်း (၆၂၄) လုံးဥချနိုင်သည်။ ဥသည် (၃-၄) ရက်အတွင်း လောက်ကောင်ငယ်ပေါက်လာ၍ အကောင်ငယ်သည် အပင်တစ်သျှူးကိုစားသောက်သည်။ လျှော်ထွက်မည့် အမျှင် အစာရေကြောစည်းနှင့် အူတိုင်များကိုဖျက်ဆီး သည်။ ပိုးလောက်ကောင်သည် ပင်စည်ပတ်လည်ကို ဖောက်ထွင်းစားလေ့ရှိပြီး များသောအားဖြင့် အတွင်း တစ်သျှူးများတွင် လှည့်ပတ်စားသောက်လေ့ရှိသည်။ ၁၅ ရက်ကြာသောအခါ အကောင်ကြီးဘဝရောက်လာ သည်။ ၃-၄ ရက်ကြာသောအခါ အတွဲလိုက်အစုလိုက် နေရာယူကြသည်။ အကောင်ကြီးများသည် ဂုန်လျှော် ရွက်နုနှင့် နူးညံ့သောအရွက်များကို စားသောက်ကြ သည်။ကျိုင်းကောင်ကြီး၏သက်တမ်းသည် အများဆုံး ၂၀၉ ရက်ဖြစ်သည်။

စိုက်ပျိုးရာသီတလျှောက်လုံး ပေါက်ဖွားနိုင် သည်။ စိုက်ချိန်တချိန်မှ နောက်တချိန်အထိ ဆက်လက် ပေါက်ဖွားနိုင်သောကြောင့် သီးနှံပင်သက်တမ်းတလျှောက် အချိန်မရွေး ခိုအောင်းနေနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ပိုးကောင်ကြီးသည် ဆောင်းရာသီတွင် ချုံပုတ် ပေါင်းမြက် စည်းရိုးများတွင် ပုန်းအောင်းလျှက်ရှိသည်။ သို့သော်ဂုန်လျှော်ပျိုးပင်မှလွဲ၍ ၎င်းနေရာများတွင် ပေါက်ဖွားမှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အလေ့ ကျပေါက်သော ဂုန်လျှော်ပင်များတွင် ဆောင်းတွင်း၌ ခိုအောင်းကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

ကာကွယ်နည်းများ

ရိတ်သိမ်းပြီးရိုးပြတ်များကိုသိမ်းဆည်းပြီးဖျက်ဆီးပစ်ရမည်။လက်ခံလွှဲပင်နှင့်ချုံပုတ်များကိုဖယ်ရှား ပစ်ရမည်။ပိုးကျထားသောအပင်များပြားကဝါနှင့်လျှော်မျှင်သီးနှံဌာနမှထောက်ခံထားသောစားသေထိသေပိုး သတ်ဆေးနှင့်သတ်မှတ်နှုန်းထားအတိုင်းပက်ဖျန်းရမည်။

ဂုန်လျှော်ပင်စည်ထိုးကျိုင်းအကောင်ကြီး

ဂျုံလျှော်ခုမွေးရှည် (ရွက်စုံစား ခူဝါ)

JUTE HAIRY CATERPILLAR

Diaeris oblique Wilt

Lepidoptera; Arctidae

အရေးပါပုံနှင့်ဖျက်ဆီးပုံ

ဂုန်လျှော်ခုမွေးရှည်သည် တွေ့လျှင်တွေ့ခြင်း မနှိမ်နင်းနိုင်ပါက အများအပြားပျက်ဆီးနိုင်သည်။ ဂုန်လျှော်နှင့် အခြားသီးနှံပင်များ၏ အရည်အရွက်များ ကိုမှီဝဲစားသောက်သည်။ ခူမွေးစုတ်များသည် ပင်စည်ချည်းကျန်နေသည်အထိ စုဝေးစားသောက်တတ်သည်။ ခူမွေးစုတ်ကျရောက်ဖျက်ဆီးပါက တစ်ဧကလျှင် လျှော်ထွက် (၇၀-၁၀၀) ပိဿာ လျော့နည်းကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

ဘဝစက်ဝန်း၊ ရုပ်သွင်လက္ခဏာနှင့် အလေ့အထ

ဖလံကောင်၏အရွယ်မှာ အလတ်စားရှိ၍ အတောင်တွင်အနက်စက်များ ပါရှိပြီးညိုဝါဖျော့ရောင် ရှိသည်။ ညအချိန်တွင်ဖလံမသည် အရွက်၏အောက် မျက်နှာပြင်တွင် အစိမ်းရောင်ဥများကို အစုလိုက်အ လေ့ရှိသည်။ ဖလံမတစ်ကောင်သည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် (၆၄၆) လုံး အု၍အများဆုံး (၉၀၁) လုံးအထိဥ အနိုင် သည်။

အုပြီး (၆)ရက်အကြာတွင်အကောင်ငယ်လေးများပေါက်လာပြီးတစ်ပတ်ခန့်အထိအစုအပြုံလိုက်နေပြီ ြ အရွက်များကို အမှေးပါးလေးကျန်သည်အထိစားသောက်ကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် နှိမ်နင်းပေးပါကများစွာထိရောက်နိုင်သည်။ အကောင်ငယ်လေး များသည် (၆-၇) ရက်သား နောက်ပိုင်းတွင် အကွက်ထဲ ပျံ့နှံ့သွားပြီး အရွက်ကြောမကြီးသာကျန်ရစ်သည်အထိ စားသောက်ဖျက်ဆီးကြသည်။ အကောင်ငယ်များသည် (၁၄-၂၀) ရက်ခန့်တွင် ကြီးထွားမှုရပ်တန့်သွားသည်။ ထိုအချိန်ပိုင်းကောင်ငယ်သည် အလျား ၁^၁/_၂ လက်မ ရှိ ပြီးလိမ္မော်ရောင်ရှိ၍ နောက်ကျောနှင့်ထိပ်ဘက်တွင် အနက်ရောင်ရှိသည်။ တစ်ကိုယ်လုံး အမှေးများဖြင့် လွှမ်းခြုံထားသည်။ ကြီးထွားမှု ရပ်တန့်ပြီးသွားသော ပိုင်းကောင်ငယ်သည် ရုပ်ဖုံးပြုလုပ်ရန် မြေကြီးထဲသို့ ဝင်သွား၏။ ရုပ်ဖုံးဘဝသည် ၉ ရက်ခန့်ကြာပါသည်။ ထို့နောက် ဖလံစုံတွဲများပေါက်လာပြီး ၂ရက်ကြာတွင် ဥအုရန်ပြင်ဆင်တော့သည်။ တစ်ရာသီတွင် သားဆက်(၄)ဆက် အထိ ပေါက်ဖွားနိုင်ကြောင်း သိရှိပါသည်။

ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ

ဖလံကောင်ဥအစုလေးများနှင့်လောက်ကောင်ငယ်များကို လက်ဖြင့်ကောက်၍လွှင့်ပစ်ခြင်း၊ မီးပုံရှို့၍သတ်ပစ်ခြင်းခြင်းတို့မှာအလွယ်ကူဆုံးနည်းလမ်းများဖြစ်ပါသည်။ထို့အပြင်စိုက်ခင်းအတွင်းသို့ဖလံ

ကောင်များ ဝင်ရောက်ခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်ရန် စိုက်ခင်းပတ်လည်တွင် မြောင်းများတူး၍ ရေသွင်းရေထုတ်ပြုလုပ်ရမည်။ ဖလံကောင်များစိုက်ခင်းအတွင်းပျံ့နှံ့နေပါက ဝါနှင့်လျှော်မျှင်သီးနှံ ဌာနမှထောက်ခံထားသော စားသေတ္တသေပိုးသတ်ဆေးကို အသုံးပြု၍ ကာကွယ်နှိမ်နင်းရန်လိုအပ်ပါသည်။

ဂုံလျှော်စူးမွေးရှည်အကောင်ကြီး

ဂုံလျှော်စူးမွေးရှည်လောက်ကောင်ငယ်

ပုရစ် (FIELD CRICKET)

Brachytrypes portentosus Lichtenstein

Orthoptera: Gryllidae

ပြန့်နှံ့မှုနှင့်ဖျက်ဆီးပုံ

ပုရစ်သည်ဂုံနီလျှော်၊ရော်ဘာ၊စပါး၊ဖရဲပင်နှင့်ထင်းရှူးအစရှိသည့်အပင်များကိုဖျက်ဆီးလေ့ ရှိပါသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ တရုတ်၊ ဟောင်ကောင်၊ ထိုင်ဝမ်၊ အိန္ဒိယ၊ထိုင်း နှင့်ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့တွင် အများအပြား တွေ့ရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်ရေတင်စိုက်ဒေသများတွင် ပုရစ်ကျရောက်ဖျက်ဆီးမှု ပိုမိုများပြားကြောင်း တွေ့ရလေ့ရှိသည်။ ၎င်းသည် မြေအောင်းပိုးဖြစ်၍ နွံမြေတွင် အများအပြား တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ စိုက်ခင်းထဲတွင် လှိုက်ခေါင်းများတူး၍ နေအချိန်တွင် ၎င်းတွင်းထဲ၌ ခိုအောင်း လေ့ရှိသည်။ မိုးချုပ် ညအချိန်တွင် လှိုက်ခေါင်းထဲမှ ထွက်လာပြီး ဂုံနီလျှော်ပင်ပေါက် ကလေးများကို ဖြတ်တောက် စားသောက်ကြလေသည်။ ဤကဲ့သို့ဖျက် ဆီးပါကအပင်၏အရေအတွက်ကို အလွန်လျော့နည်းစေသဖြင့် တစ်ဧကအတွက်နှုန်းများ ကျဆင်းသွားပါသည်။ မတ်လမှ မေလအထိ ခိုအောင်းဖျက်ဆီးမှုကို ပြုလုပ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ဂုံနီလျှော်စိုက်ပျိုးရာသီ အစောပိုင်းတွင် မိုးခေါင်ပါက အကောင်အရေအတွက် ပွားများလေ့ရှိပါသည်။

ရုပ်သွင်လက္ခဏာ

ဦးခေါင်းသည်စက်ဝိုင်းခြမ်းပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည်။မျက်လုံးသည်ဘဲဥပုံသေးငယ်၍ဘေးတိုက်အနေအထား အဖြစ်ရှိနေသည်။ပုရစ်အမ၏ဥအုတ်သည်အလွန်တိုပြီးပေါင်ဆစ်ရိုးမှာဥအုတ်၏သုံးဆခွဲခန့်ရှည်လျား ကြောင်းတွေ့ရသည်။

ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ

ပုရစ်အားစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း၊ဇီဝနည်းဖြင့်ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်းနှင့်သင့်တော်သည့်ပိုးသတ်ဆေးကိုသတ်မှတ်နှုန်းထားအရပက်ဖျန်းဖြင့်ကာကွယ်နှိမ်နင်းနိုင်ပါသည်။ညနေစောင်းအချိန်တွင်သီးနှံစိုက်မြောင်းတစ်လျှောက်တွင်ဖီနိုက်ထရိုသီယွင်နှင့်လူးနယ်ထားသောဂျုံမှုန့်သို့မဟုတ်ပြောင်းဖူးမှုန့်ကိုအဆိပ်လုံးငေးများပြုလုပ်၍ချထားပေးခြင်းဖြင့်ပုရစ်ကျရောက်ခြင်းမှကာကွယ်တားဆီးနိုင်ပါသည်။

ပုရစ်အကောင်ကြီး

ပုရစ်မြေကြီးတွင်းတူးနေပုံ